Qabeja e nderuar

Qabeja:
Një ndërtesë katrore afërsisht kubike, në mes të Xhamisë së Shenjtë, në Meken e nderuar. Ajo është *kibla* (drejtimi) drejt, të cilës drejtohen muslimanët gjatë namazit dhe adhurimeve të tjera që i ka urdhëruar Allahu.

Ndërtimi i saj:
Atë e ka ndërtuar El-Khalilu (i dashuri i Zotit) Ibrahimi dhe djali i tij Ismaili (Paqja qoftë mbi të dy!), me urdhër të Allahut të Lartmadhëruar; pastaj ndërtimi i saj është rinovuar disa herë. Allahu i Lartmadhëruar ka thënë: "Kur Ibrahimi dhe Ismaili ngritën themelet e Qabes, u lutën: "O Zoti ynë! Pranoje prej nesh (këtë vepër)! Me të vërtetë, Ti je Ai që dëgjon dhe di gjithçka!" (El-Bekare: 172). Profeti (Paqja qoftë mbi të!) mori pjesë së bashku me fiset e Mekës së nderuar, në vendosjen e Gurit të Zi (El-Haxher El-Esued) në vendin e tij [në qoshen majtas derës së Qabes], kur ata e rindërtuan Qaben.

Përmasat e Qabesë:
Distanca nga Er-Rukn El-Esued (këndi i - gurit - të zi) deri në Er-Rukn Esh-Shami (këndi i Shamit), është 11.68 m; në të [në këtë faqe] ndodhet dera e Qabes
Distanca nga Er-Rukn El-Jemani (këndi i Jemenit) deri në Er-Rukn El-Garbi (këndi perëndimor), është 12.04 m
Distanca nga Rukn El-Haxheri El-Esued (këndi i Gurit të Zi) deri në Er-Rukn El-Jemani (këndi i Jemenit), është 10.18. m
Distanca nga Er-Rukn Esh-Shami (këndi i Shamit) deri në Er-Rukn El-Garbi (këndi perëndimor) është 9.90 m

Ndërtimi i Qabesë përgjatë historisë

Ndërtimi i profetit të Allahut - Ibrahimit (Paqja qoftë mbi të!)
i një forme afërisht katër këndore dhe me dy dyer të ngjitura me tokën.

Ndërtimi i kurejshëve, para Islamit,
pasi nuk u mjaftuan të hollat. Në të duket El-Hitim (Hixhri), i cili është një pjesë e Qabesë.

Ndërtimi i sahabit fisnik Abdullah Ibn Ez-Zubejr (Allahu qoftë i kënaqur me të!),
në zbatim të orientimit të të Dërguarit të Allahut (Paqja qoftë mbi të!), i cili i tha Aishes (Allahu qoftë i kënaqur me të!): "Nëse populli yt nuk do të ishin të sapodalë nga injoranca (para-islame), do ta rindërtoja atë (Qaben) mbi themelet e Ibrahimit"(El-Bukhari 1586).

Rindërtimi i saj pas Abdullah Ibn Ez-Zubejrit (Allahu qoftë i kënaqur me të!)
në kohën e Shtetit Umevit, i cili u bë ashtu siç ishte ndërtuar nga kurejshët.

Qabeja sot, Allahu e nderoftë

Er-Rukn El-Jemani (Këndi i Jemenit)

Është këndi jug-perëndimor i Qabesë së nderuar, që i paraprin Gurit të Zi, gjatë bërjes së *tavafit* (rrotullimit rreth Qabes). Quhet këndi i Jemenit, sepse është në drejtimin djathtas ose drejt [shtetit të] Jemenit. Veçori e këtij këndi është, se: ai është mbi themelet origjinale të Qabesë, që i kanë ndërtuar Ibrahimi dhe Ismaili (Paqja qoftë mbi të dy!); prej Sunetit (traditës profetike) është prekja dhe fërkimi i tij pa e puthur, por në pamundësi të kësaj, nuk është prej Sunetit që ta përshëndesim me dorë dhe as të themi tekbir (Allahu Ekber) [kur gjendemi përbri tij]. Është vërtetuar, se kur i Dërguari i Allahut (Paqja qoftë mbi të!) bënte tavafin rreth Qabesë, e prekte Gurin e Zi dhe Er-Rukn El-Jemani. Për personin që kryen tavafin është e ligjëruar që të thotë midis tij (Këndit të Jemenit) dhe Gurit të Zi: "Zoti ynë, na jep të mira në këtë botë, na jep të mira në botën tjetër dhe na ruaj nga dënimi i Zjarrit (të Xhehenemit)." (El-Bekare: 201).

Dera e Qabesë

Forma dhe përmasat e derës së Qabesë kanë ndryshuar në varësi të periudhave historike. Sot, dera e Qabesë është 2.5 m lart tokës, gjatësia e derës është 318 cm dhe gjerësia e saj është 171 cm, ndërsa trashësia e saj është rreth gjysmë metri. Ajo është punuar nga floriri i pastër - në formën më të arrirë dhe më të mirë të mundshme - dhe sasia e floririt të përdorur për të është rreth 280 kg. Sa në fjalë është bërë për mbrojtjen, mirëmbajtjen dhe nderimin e Qabes.

Çelësat e Qabesë

Kurejshët ia kishin lënë nderin e mbajtjes së çelësave të Qabesë, fisit Benu AbduDari, që janë një degëzim i fisit Kurejsh. Kur u çlirua Meka, zbriti fjala e Allahut të Lartësuar: "Allahu ju urdhëron që amanetet t'jua ktheni atyre që u përkasin" (En-Nisa: 58); Profeti (Paqja qoftë mbi të!) thirri Uthman Ibn Talhan dhe ia dha atij çelësin e Qabesë. Më pas ky çelës kaloi tek Shejbe - djali i xhaxhait të Uthmanit,- dhe sot e kësaj dite mirëmbajtësi i Qabes dhe mbajtësi i çelësit të saj është nga fisi Benu (bijtë e) Shejbe, në zbatim të porosisë së të Dërguarit të Allahut (Paqja qoftë mbi të!). Anëtarët e këtij fisi kanë bërë marrëveshje, që përgjegjës për këtë punë, të jetë më i madhi prej tyre në mosh

Guri i Zi

Guri i zi është një gur i çmuar që ka zbritur nga Xheneti dhe gjendet në qoshen e Qabesë së nderuar; siç ka thënë Profeti (Paqja qoftë mbi të!): "Guri i Zi zbriti prej Xhenetit dhe ishte më i bardhë se qumështi, por e nxinë gjynahet e bijve të Ademit (njerëzve)" (Et-Tirmidhi 877). Guri i Zi - siç duket sot - ka një ngjyrë të zezë që anon tek e kuqërremta dhe gjendet në qoshen jugore [të Qabesë]. Ai gjendet rreth 1 m mbi tokën ku kryhet rrotullimi [rreth Qabesë]. Me kalimin e kohës, përgjatë periudhave të ndryshme historike, Guri i Zi ka pësuar thyerje, prandaj jo i gjithë masivi që gjendet brenda rrethit të florinjtë metalik, është prej Gurit të Zi. Prej tij janë vetëm disa copa, njëra prej të cilave ka një madhësi afërsisht sa një kokërr hurme (arabe). Këto copëza të Gurit të Zi janë të fiksuara dhe mbahen nga një përzierje (stuko) e zezë.
Personi që gjendet pingul me Gurin e Zi,- nëse e ka të mundur,- është *sunet* [shpërblehet po i bëri dhe nuk ndëshkohet po i la pa bërë] të bëjë tre gjëra me radhë:
1. Ta puthë Gurin e Zi, duke bërë tekbir.
2. Ta prekë (ledhatojë) atë me dorë, duke bërë tekbir.
3. Ta përshëndes atë me dorë, duke bërë tekbir.

Multezemi (Vendngjitja)

Kjo ngjitje [e kraharorit, dy duarve dhe faqes për Qabesë] është një prej formave të lutjesqë është vërtetuar të jetë bërë nga disa prej sahabëve. Forma e saj është që lutësi ta ngjisë kraharorin, dy duart dhe faqen e tij në murin e Qabesë dhe pastaj të bëj lutjen që do.
Vendi i tij: Multezemi (Vendi) parësor ku bëhet lutje e shoqëruar me ngjitjen specifike në fjalë, është midis Gurit të Zi dhe derës së Qabesë, sipas thënies së Ibn Abasit (Allahu qoftë i kënaqur me të!). Lejohet që një gjë e tillë të bëhet gjithashtu edhe në çdo vend tjetër të anëve të Qabesë, sepse e gjitha kjo është transmetuar nga *selefët* e devotshëm (dijetarët e tre gjeneratave të para islame).
Koha e tij: Kjo kohë mund të jetë me të mbërritur haxhiu ose kryerësi i umres në Qabe, ose kur t'i japë lamtumirën Qabesë, ose në çdo kohë që të dojë. Nuk ka ndonjë dua (lutje) të veçantë për t'u bërë në Multezem, që do të thotë se lutja në të bëhet për ato çështje për të cilat lutësi është i interesuar, qofshin të dynjasë, qofshin të amshimit. Zbatimi i sa në fjalë duhet vepruar pa u ngjeshur me njerëzit dhe pa i dëmtuar ata.

Mekami Ibrahim (Vendi i Ibrahimit)

Është guri mbi të cilin qëndroi babai i profetëve Ibrahimi (Paqja qoftë mbi të!), për të ndërtuar Qabenë. Ismaili ia vendosi këtë gur, që Ibrahimi (Paqja qoftë mbi të dy!) të qëndronte mbi të teksa vendoste gurët me të cilët e ngriti Qaben. Me këtë rast, gjurmët e dy këmbëve të Ibrahimit (Paqja qoftë mbitë!) u stampuan brenda në të dhe ky gur mbeti ngjitur me murin e Qabes deri në ditët e kalifit Umer Ibn El-Khatabit (Allahu qoftë i kënaqur me të!). Ai e largoi atë nga Qabeja disa metra, me qëllim që të mos i shqetësonte ata që falnin namazin dhe grupet që bënin tavaf rreth Qabesë. Shenjat e gjurmëve të këmbëve të Ibrahimit (Paqja qoftë mbi të!) gjenden ende mbi këtë gur.
Pozita e tij: Mekami Ibrahim ka një pozitë të rëndësishme, pasi ai është një nga shenjat e qarta të Xhamisë së Shenjtë (Qabesë), që tregon lidhjen e shpalljeve hyjnore dhe unifikimin e qëllimeve të tyre përgjatë historisë. Kështu, Ibrahimi (Paqja qoftë mbi të!) – babai i profetëve – e ndërtoi Qabenë, ndërsa ne sot kryejmë adhurimin tonë në të, në zbatim të thirrjes së tij drejtuar njerëzve, që të kryejnë Haxhin; ne sot shikojmë gjurmët e ndërtimit të Ibrahimit (Paqja qoftë mbi të!) dhe shenjat e këmbëve të tij, siç ka thënë Allahu i Lartësuar: "Në të ka shenja të qarta (që janë): vendi i Ibrahimit (Mekami Ibrahim)" (Al Imran: 97).
Çfarë ligjërohet të bëhet në Mekami Ibrahim: Personi që kryen tavafin në Qabe, ligjërohet që - nëse e ka të mundur - të falë sunetin (namazin) e tavafit, pas Mekami Ibrahim ose në drejtimin pas tij. Në lidhje me këtë Allahu i Lartësuar ka thënë: "Bëjeni vendin e Ibrahimit si vend-faljeje!" (El-Bekare: 125). Kurse në rastin kur ka dyndje të madhe, del si detyrë që të ndihmohen ata që kryejnë tavafin dhe të mos u nxirret atyre problem duke u falur në rrugën e tyre. Gjithsesi namazi i tavafit është i pranuar në çdo vend [të Qabesë] që falet.

Mizabi (Ulluku)

Mizabi i Qabesë së nderuar, është një pjesë (ulluk) e fiksuar në anën veriore të tarracës së Qabesë, e zgjatur në anën e Hixhrit. Ajo shërben për derdhjen në zonën e Hixhrit, të ujërave të grumbulluara mbi tarracën e Qabesë, kur bie shi ose kur lahet tarraca.

Veshja e Qabesë

Para Islamit, Qabeja është veshur me llojet më të shtrenjta të mbulesave. Pas kësaj, kalifët e kanë vijuar veshjen e saj me ngjyra të ndryshme. Veshja e sotme e Qabesë është një copë e zezë mëndafshi e pastër, qëndisur me ajete dhe dua (lutje) me ngjyrë floriri. Një copë e vetme konsumon 67 kg mëndafsh natyral dhe copa arrin një sipërfaqe prej 658 metër katror.

Hixhri (El-Hitim-Muri ndarës)

Është një mur i lakuar në formën e një gjysmërrethi, që gjendet në anën veriore të Qabesë së nderuar dhe konsiderohet pjesë e saj.

Historia e tij: Në fillim Qabeja ishte e ndërtuar mbi themelet e Ibrahimit (Paqja qoftë mbi të!), e shtrirë drejt veriut në formë thuajse drejtkëndore. Kur kurejshët vendosën ta rindërtonin Qabenë, ata grumbulluan të ardhura vetëm nga hallalli, por ato nuk mjaftuan për ndërtimin e Qabesë. Ata nuk donin që ta ndërtonin atë me të ardhura të përziera me haram, prandaj thanë se do të ndërtonin vetëm aq sa do të mjaftonin të ardhurat nga hallalli dhe pjesën e mbetur do ta linin jashtë Qabesë dhe do ta ndanin me një mur, me qëllim që asnjë të mos e kryente tavafin brenda tij. Ky mur nuk është i gjithi pjesë e Qabesë, pasi sot ky mur, nga mesi i rrethimit të murit të brendshëm të Hixhrit deri në murin e Qabesë ka një gjatësi afërsisht 8.5 m, kurse njësia që është pjesë e Qabesë është 7 krahë, ose më pak se rreth 5 m.
Namazi në të (Hixhr): Është sunet që të falet namaz vullnetar brenda Hixhrit dhe namazi që falet në të është vërtet falje brenda Qabesë së nderuar. Tregohet se kur Aishja (Allahu qoftë i kënaqur me të!) deshi të hyjë në Qabe dhe të falet në të, Profeti (Paqja qoftë mbi të!) i tha: "Nëse do të hysh në Qabe, falu në Hixhr, pasi ai është një pjesë e Qabesë" (Ebu Daud 2028).

Shadhroni (Veshja e pragut përreth Qabesë)

Është një strukturë [si platformë e vogël] që qarkon pjesën e poshtme të Qabesë, me njëformë të pjerrët dhe shërben për përforcimin e Qabesë [dhe mbulimin e pjesës së dalë të themeleve origjinale]. Nuk lejohet të kryhet tavafi duke ecur mbi të, sepse sipas fjalës së shumicës së dijetarëve, Shadhroni është pjesë e Qabesë.

لمشاهدة المزيد
INFOGRAPHIC ISLAM
www.infographislam.com
Projektues dhe zbatues
MODERN GUIDE
Kompania "Ed-Delil El-Muasir-Udhëzuesi Bashkëkohor"